

G – 355

Total No. of Pages : 3

Seat
No.

B. Lib. & Inf. Sc. (Semester - I) Examination, April - 2014

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE (Paper - III) (New)

Management of Library and Information Centres (Paper - I)

Sub. Code : 47733

Day and Date : Wednesday, 30 - 04 - 2014

Total Marks : 80

Time : 11.00 a.m. to 2.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) All questions carry equal marks.

Q1) Enumerate principles of management and discuss how they are applicable in libraries. [20]

OR

Define "Human Resource Management". Describe recruitment and training of library staff and organizational structure of library staff.

Q2) What is mean by Motivation? Explain how library staff can be motivated. [20]

OR

What is financial management? Describe various budgeting techniques used for preparation of library budget.

Q3) Write a detailed note on "Planning of Library Building". [20]

OR

Define planning. State its need and explain how library policies and procedures play an important role in the process of planning.

P.T.O.

Q4) Write short notes on any four.

- Job analysis and Job evaluation
- Out sourcing
- Cost effectiveness
- Contingency management
- Budgetary control
- Concept of Scientific Management

मराठी रूपांतर

सूचना :

- सर्व प्रश्न लिहिणे आवश्यक आहे.
- उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) व्यवस्थापनाची तत्वे सांगा व व्यवस्थापनाच्या तत्वांचा ग्रंथालयीन वापर यावर चर्चा करा. [20]

किंवा

मानवी संसाधन व्यवस्थापनाची व्याख्या द्या. ग्रंथालयातील सेवकांची भरती व प्रशिक्षण तसेच सेवक वर्गाची रचना यांचे वर्णन करा.

प्र.2) प्रेरणा म्हणजे काय? ग्रंथालयातील सेवक वर्गाला कसे प्रोत्साहन दिले जाते ते स्पष्ट करा. [20]

किंवा

आर्थिक व्यवस्थापन म्हणजे काय? ग्रंथालयाचे आर्थिक अंदाजपत्रक तयार करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या विविध तंत्रांचे (पध्दतीचे) वर्णन करा.

प्र.3) 'ग्रंथालय इमारतीचे नियोजन' वर सविस्तर टिपणी लिहा. [20]

किंवा

नियोजनाची व्याख्या द्या. नियोजनाची गरज सांगा व ग्रंथालयाची धोरण व पध्दती यांची नियोजनामधी महत्वपूर्ण भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.4) कोणत्याही चारावर टीपा लिहा.

- अ) कामाचे पृथकरण व कामाचे मूल्यमापन
- ब) आऊट सोर्सिंग
- क) कॉस्ट इफेक्टिव्हनेस
- ड) आकस्मिक प्रकारचे व्यवस्थापन
- इ) अंदाजपत्रकीय नियंत्रण
- फ) शास्त्रीय व्यवस्थापनाची संकल्पना